

Облікова картка НДДКР

Державний обліковий номер: 0221U104264

Державний реєстраційний номер: 0116U005175

Відкрита

Дата реєстрації: 09-03-2021

1. Етапи виконання

Номер етапу: 1

Назва етапу: Діагностика та заходи боротьби з ентомозами овець

Початок етапу: 01-2016

Закінчення етапу: 12-2020

Вид звітнього документа: Остаточний звіт

2. Виконавець

Назва організації: Полтавська державна аграрна академія

Код ЄДРПОУ/ІПН: 00493014

Підпорядкованість: Міністерство освіти і науки України

Адреса: вул. Сковороди, буд. 1/3, м. Полтава, Полтавський р-н., Полтавська обл., 36003, Україна

Телефон: 380532500273

Телефон: 380532222839

Телефон: 380532222957

E-mail: pdaa@pdaa.edu.ua

WWW: <https://www.pdaa.edu.ua/>

3. Власник результатів НДДКР (продукції)

Назва організації: Полтавська державна аграрна академія

Код ЄДРПОУ/ІПН: 00493014

Адреса: вул. Сковороди, буд. 1/3, м. Полтава, Полтавський р-н., Полтавська обл., 36003, Україна

Підпорядкованість: Міністерство освіти і науки України

Телефон: 380532500273

Телефон: 380532222839

Телефон: 380532222957

E-mail: pdaa@pdaa.edu.ua

WWW: <https://www.pdaa.edu.ua/>

4. Джерела та напрями фінансування

Підстава для проведення робіт: 43 - власна ініціатива (якщо робота виконується з власної ініціативи за кошти виконавця НДР або безкоштовно)

КПКВК:

Напрямок фінансування: 2.7 – інше (власні кошти)

Джерела фінансування

Джерело фінансування: 7704 – власні кошти, кошти підприємств, установ, організацій, фізичної особи на виконання ініціативних робіт

Фактичний обсяг фінансування за звітний етап: 1.000 тис. грн.

5. Науково-технічна робота

Назва роботи (укр)

Діагностика та заходи боротьби з ентомозами овець

Назва роботи (англ)

Diagnosis and methods of control with sheep's entomoses

Реферат (укр)

Мета роботи – вивчити поширення мелофагозу овець в умовах господарств Лісостепу та Степу України, особливості патогенезу хвороби залежно від інтенсивності інвазії та розробити науково обґрунтовані методи діагностики та лікування. Методи дослідження – паразитологічні (копроскопічні, ентомологічні, визначення екстенсивності та інтенсивності препаратів); епізоотологічні (визначення екстенсивності та інтенсивності інвазії, вікової та сезонної динаміки); гематологічні; морфометричні; мікроскопічні; зоотехнічні; статистичні. В роботі отримано нові дані щодо поширення мелофагозу овець в умовах господарств Лісостепу та Степу України. Визначено, що мелофагоз частіше перебігає у складі двокomпонентних інвазій овець разом із стронгілятозами органів травлення, еймеріозом та трихуриозом. Вперше в Україні одержано нові дані щодо морфометричних параметрів постембріональних та імагінальних стадій розвитку паразитичних комах *Melophagus ovinus*. Розроблено та запропоновано удосконалений спосіб диференційної діагностики самців і самок кровососок *Melophagus ovinus*, який забезпечує високу ефективність діагностики статевого диморфізму у комах. Отримано нові дані щодо впливу мелофага на вгодованість овець. Встановлено, що у хворого молодняка інвазія супроводжується затримкою їх росту та розвитку (до 25,04 %). Визначено терапевтичну ефективність різних лікарських препаратів за мелофагозу овець: бровермектину 1 % ін'єкційного, себацилу 50 % та універму за різних способів та кратності застосування. Встановлено високу ефективність дворазового введення бровермектину 1 % (ЕЕ, ІЕ – 100,0 %).

Реферат (англ)

The aim of the paper is to study the spreading of sheep melaphagosis on farms of Forest-Steppe and Steppe of Ukraine, the peculiarities of the disease pathogenesis depending on the infection intensity and develop scientifically substantiated methods of diagnostics and treatment. The following research methods were used: parasitological (scatoscopic, entomological, determining extense- and intense effectiveness of preparations); epizootological (determining prevalence and infection intensity, age and seasonal dynamics); hematological; morphometric; microscopic; zoo-technical; and statistical. New data as to sheep malophagosis spreading on farms of Forest-Steppe and Steppe of Ukraine were presented in the paper. It has been revealed that melophagosis develops more often in two-component sheep invasions of in associations with digestive organs' strongylatoses, eimeriosis, and trichurosis. For the first time in Ukraine, new data were obtained concerning morphometric parameters of post-embryo and imaginal stages of *Melophagus ovinus* parasitic insects' development. The improved method of differential diagnosing males and females of *Melophagus ovinus* bloodsuckers was developed and proposed. This method provides high effectiveness of diagnosing the insects' sex dimorphism. New data were received concerning the effect of melophages on sheep fleshing. It has been established that in diseased young animals, the infection is accompanied by retarded growth and development (to 25.04%). The therapeutic effectiveness of various medicinal preparations (brovomectin 1% for injections, sebacil 50%, and univerm at different methods and times of application) for sheep melophagosis treatment was determined. High effectiveness of twice brovomectin 1% injecting was registered (EE, IE – 100.0 %).

6. Науково-технічна продукція (НТП)

НТП 1

Назва продукції (укр): Діагностика та заходи боротьби з ентомозами овець

Назва продукції (англ): Diagnosis and methods of control with sheep'sentomoses

Очікувані результати: Методичні документи

Галузь застосування: Ветеринарна медицина

Опис продукції (укр): Мета роботи – вивчити поширення мелофагозу овець в умовах господарств Лісостепу та Степу України, особливості патогенезу хвороби залежно від інтенсивності інвазії та розробити науково обґрунтовані методи діагностики та лікування.. Методи дослідження – паразитологічні (копроскопічні, ентомологічні, визначення екстенс- та інтенсефективності препаратів); епізоотологічні (визначення екстенсивності та інтенсивності інвазії, вікової та сезонної динаміки); гематологічні; морфометричні; мікроскопічні; зоотехнічні; статистичні. В роботі отримано нові дані щодо поширення мелофагозу овець в умовах господарств Лісостепу та Степу України. Визначено, що мелофагоз частіше перебігає у складі двокомпонентних інвазій овець разом із стронгілятозами органів травлення, еймеріозом та трихуриозом. Вперше в Україні одержано нові дані щодо морфометричних параметрів постембріональних та імагінальних стадій розвитку паразитичних комах *Melophagus ovinus*. Розроблено та запропоновано удосконалений спосіб диференційної діагностики самців і самок кровососок *Melophagus ovinus*, який забезпечує високу ефективність діагностики статевого диморфізму у комах. Отримано нові дані щодо впливу мелофаг на вгодованість овець. Встановлено, що у хворого молодняка інвазія супроводжується затримкою їх росту та розвитку (до 25,04 %). Визначено терапевтичну ефективність різних лікарських препаратів за мелофагозу овець: бровермектину 1 % ін'єкційного, себацилу 50 % та універму за різних способів та кратності застосування. Встановлено високу ефективність дворазового введення бровермектину 1 % (ЕЕ, ІЕ – 100,0 %).

Соціально-економічна спрямованість НТП: Дозволяє здійснювати сучасні програми інтегрованого контролю за мелофагозу овець та розробляти науково обґрунтовані рекомендації щодо забезпечення ветеринарного благополуччя, попередження економічних

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Результати експериментальних досліджень використовуються в науково-дослідній роботі та навчальному п

Строки впровадження:

Виробник продукції: Полтавська ДАА

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Права інтелектуальної власності: Отримано патент, В Україні

Форми та умови передачі продукції: Навчання персоналу

7. Бібліографічний опис

Євстаф'єва В. О., Мельничук В. В., Алексеева Є. О. Поширення мелофагозу овець у господарствах Запорізької області. Вісник Полтавської державної аграрної академії. 2016. №. 4. С. 89–91.

Евстафьева В. А., Алексеева Е. А., Мельничук В. В. Биохимические изменения в сыворотке крови овец при различной интенсивности мелофагозной инвазии. Ученые записки учреждения образования «Витебская ордена «Знак почета» государственная академия ветеринарной медицины». 2016. Т. 52. Вып. 3. С. 36–39.

Алексеева Є. О. Сезонна динаміка мелофагозу овець на території Полтавської області. Науково-технічний бюлетень НДЦ біобезпеки та екологічного контролю ресурсів АПК. 2017. Т. 5, № 1. С. 107–110. URL: <http://www.biosafety-center.com>

Алексеева Є. О. Особливості морфо-біологічної будови *Melophagus ovinus*. Аграрний вісник Причорномор'я. 2017. Вип. 81. С. 3–9.

Алексеева Є. О. Вплив мелофаг на гематологічні показники інвазованих овець. Вісник Житомирського національного агроекономічного університету. 2017. № 1 (58), т. 1. С. 333–337.

Євстаф'єва В. О., Алексеева Є. О. Терапевтична ефективність лікарських засобів за мелофагозу овець. Вісник Житомирського національного агроекологічного університету. 2017. № 2 (63), т. 3. С. 76–81.

Алексеева Є. О. Епізоотична ситуація щодо мелофагозу овець в умовах Лісостепу та Степу України. Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини. Збірник наукових праць. 2017. Вип. 35. Ч. 1. С. 24–27.

Алексеева Є. Особливості діагностики мелофагозу овець. Інноваційні технології та інтенсифікація розвитку національного виробництва. Матеріали III Міжнародної наук.-практич. конференції (20–21 жовтня 2016, м. Тернопіль). Тернопіль, 2016. Ч. 1. С. 198–199.

Алексеева Є. О. Диференційні морфологічні ознаки будови головного відділу *Melophagus ovinus*. Вирішення сучасних проблем у ветеринарній медицині. Матеріали II Всеукраїнської наук.-практ. Інтернет-конференції (4–5 квітня 2017, м. Полтава). Полтава, 2017. С. 66–69.

Євстаф'єва В. О., Мельничук В. В., Алексеева Є. О. Спосіб диференційної діагностики самців та самок кровососок овець *Melophagus ovinus*. Актуальні аспекти біології тварин, ветеринарної медицини та ветеринарно-санітарної експертизи. Матеріали II Міжнародної наук.-практич. конференції викладачів і студентів (1–2 червня 2017, м. Дніпро). Дніпро, 2017. С. 85–87.

Алексеева Є. О., Євстаф'єва В. О. Клінічний прояв мелофагозу овець. Зб. наук. праць проф.-викл. складу ПДАА за підсумками науково-дослідної роботи в 2016 році (17–18 травня 2017, м. Полтава). Полтава, 2017. С. 293–294.

Алексеева Є. О. Особливості статевого диморфізму *Melophagus ovinus*. Наукові пошуки молоді у третьому тисячолітті. Матеріали Міжнародної наук.-практич. конференції молодих учених, аспірантів і докторантів (18 та 23 травня 2017, м. Біла Церква). Біла Церква, 2017. С. 41–42.

Алексеева Є. О., Євстаф'єва В. О. Вплив мелофагозної інвазії на ріст і розвиток молодняка овець. Матеріали доп. XV конференції українського наукового товариства паразитологів (18–21 вересня 2017, м. Львів). Львів, 2017. С. 8.

Євстаф'єва В. О., Бородай Є. О., Мельничук В. В. Мелофагоз у складі асоціативних інвазій овець. Вирішення сучасних проблем у ветеринарній медицині. Матеріали III Всеукраїнської наук.-практич. Інтернет-конференції (15–16 лютого 2018, м. Полтава). Полтава, 2018. С. 79–82.

Євстаф'єва В. О., Алексеева Є. О., Мельничук В. В. Спосіб диференційної діагностики самців і самок кровососок *Melophagus ovinus*: пат. № 119888, Україна: МПК (2017.01) и 201704518, A61D 99/00 G01B 3/18 (2006.01) ; заявл. 10.05.2017 ; опубл. 10.10.2017. Бюл. № 19. 3 с.

Бородай Є. О., Євстаф'єва В. О., Мельничук В. В. Рекомендації з діагностики та лікування за мелофагозу овець. Полтава: ТОВ НВП «Укрпромторгсервіс», 2018. 24 с.

8. Звітна документація

Кількість сторінок в звіті: 88

Мова звіту: Українська

Кількість файлів у звіті: 1

9. Заключні відомості

Перелік осіб-виконавців

Бородай Євгенія Олександрівна (к. вет. н.)

Мельничук Віталій Васильович (к. вет. н., доц.)

Керівник організації:

Аранчій Валентина Іванівна (к. е. н., професор)

Керівники роботи:

Євстаф'єва Валентина Олександрівна (д. вет. н., професор)

**Керівник відділу реєстрації наукової діяльності
УкрІНТЕІ**

Юрченко Т.А.